

PERIÒDICH SATIRICH,

MUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

ELEONORA DUSE.

Aplausos son pas saludan,
llorers cubreixen son front:
es la reyna de la escena,
la primera actrís del món.

ELEONORA DUSE.

La major part de las vegadas la causa de la degeneració de un artista dramàtic de talent, es l'aplaus de la multitud. Quántas cosas no 's fan per alcançar-lo! Y una volta conegut lo punt vulnerable del espectador ¡quina manera de reincidir en la *manganxa*, que cent vegadas que 's repeteixi, cent vegadas promou lo fragorós estrépit de las palmadas y las aclamacions!

¿Y després de tot aixó, qué? Una representació animada, ardorosa, esbojarrada á expensas del art, á expensas del personatge que l'actor representa, á expensas, en fi, del mateix actor, que, comensant per olvidar-se de la fidelitat de la interpretació, en aras del públich que li demana exageracions, acaba per amanerarse, apareixent sempre 'l mateix home en totas las representacions, y usant en totas las representacions los mateixos medis.

De la Duse, menos que de ningú pot esperarse may que incorri en semblant vulgaritat. Crech que com tot artista estimará l'aplaus; pero no fins al extrém de sacrificar-li la seva conciencia artística.

¡Lo talent y la conciencia! Son las dos qualitats distintivas de la Duse; son las dos alas de aquest ángel de la escena. Ab ellas vola fins á las regions rarament alcançadas de la perfecció, y 'l públich y 'ls intel·ligents més que ningú, reprimeixen l'alé, per no rompre l'indefinible encís que produheix ab aquell maridatge de l'art més exquisit y la veritat més exigent, ab aquella unió íntima de la distinció y la naturalitat.

Jo l'aplaudiria á cada punt, no quan acaba una tirada, sino quan diu un incís, quan sense 'l més mínim esforç, fa destacar la paraula que dona color al párrafo; li aplaudiria un moviment de cap, un gesto, una mirada; pero es necessari reprimir-se pera no interrompre aquell encadenament de maravellas. La escena s'acaba: la Duse ha de anarse'n; fa *mutis* (diguémho en llenguatge teatral), uns *mutis* genials, com ningú més sab fer-los, y llavors esclata l'expansió reprimida, totas las mans s'ajuntan, y totas las bocas no tenen més que una paraula: ¡assombrosa! ¡admirable!»

M'han contat que 'l día de son *debut* á Barcelona, en que tantas ilusions quedaren defraudadas per motius que difícilment s'explican, la Duse estava per aixó molt tranquila.

No ho creyan aixís los que la veieren aparéixer, després de cada acte de la *Fedora* rebent los aplausos de cortesia sense qu' en son rostre 's pintés la rialleta que solen adoptar los artistas, y las artistas principalment, quan se veuen festejats ab lo públich aplauso.

—¿Estaría disgustada? preguntavam ans de comensar la segona funció, á una persona que frequenta 'l seu *camerino*.

—No: al contrari—'m respongué.—Deya que 'l públich de Barcelona s'havía mostrat més galán que 'l de Río Janeiro. Allá la primera representació transcorregué glacialment, sense un aplauso: lo teatro semblava un cementiri.

—¿Y en las successivas?

—Entusiasme frenético.

Aixó al primer cop de vista sembla extrany, y no obstant s'explica perfectament. L'art de la Duse es exquisit, y no tots los paladars están preparats de bonas á primeras pera saborejar-lo. Hi ha qui al anar al teatro s'imagina que ha de

veure la socorreguda exageració de altres artistas, en las situacions culminants del drama: y com la Duse no traspasa may los límits de aquella tónica dintre de la qual interpreta 'ls personatjes, exclama l'espectador mal preparat:

—Aquesta dona no sent; aquesta dona no m'arrebata.

Al espectador que tal diga, cal recomenar-li que al día següent torni al teatro y en aqueixa segona proba, no ho duptin, quedarà vensut, perque veurá lo que no havia vist, lo que no havia imaginat, lo que no tornarem á veure, lo que difícilment pot imaginarse: una interpretació justa, exacta, primorosa, conciensuda, genial... la vida, la veritat, la naturalesa... En una paraula, l'art en sa més noble expressió.

Després no voldriam veure á cap més artista qu'ella, y en l'admiració que 'ns produheix s'hi barreja la goteta de fel de que se'n anirà prompte, deixantnos ab lo goig produhit per emocions tan puras, lo disgust ab que forsosament, quan ella siga fora, anirém al teatro á sufrir las molestias que sempre produheixen l'amanerament, las exageracions y la vulgaritat.

..

¿Quins medis posseheix la famosa artista?

Exteriorment es una dona que ja ha doblat la trentena, de estatura entre regular y alta, primeta de cos, de faccions finas y poch accentuadas. Tot son aspecte revela un temperament malaltís.

Un que la vegés per primera vegada pèl carrer, no la pendria per dona de teatro. Es vistosa sense ser una hermosura.

Però en las taulas, la dona que haurán vist pèl carrer ab indiferencia, se transforma per una forsa interna en lo personatge que representa. S'apropia la creació del autor, s'hi personifica, la viu, la fa tota de una pessa. Ja no es la Duse; es *Margarida Gauthier*, es *Francillon*, es *Cesarina*, es *Pamela*, es *Odette*, es *Susana del Demi-monde*. A cada personatge li presta 'l temperament que li correspón: es melancólica, sanguínea, nerviosa, ingénua, arrebatada. Y totas aqueixas transformacions li venen de dintre y ab una forsa desconeguda y que no decau un sol instant, mentres dura la representació, se transparentan externament en sa mirada, en sa veu, en los muscles de son rostre, en sos gestos, en sos modals, en sa figura tota.

Desde las primeras escenas, ja en los senzills diálechs de l'exposició fa conéixer al personatge, iluminantlo ab una tal prodigalitat de matisos tots ells armónichs, que desde alashoras no es possible confondre la figura de avuy ab la del día avants. Váginla seguint al través de l'obra y quedarán assombrats per aquella elaboració constant, de adaptació maravellosa...

Aixís sols s'explica que al cridar-la á la escena saludi sense somriure, com si temés interrompre la creació que tèn en aquells momens encarnada en tot lo seu sér, com si recelés que la despertessin de aquella especie de hipnotisme artístich que s'ha sugerit espontáneament.

Tal es la seva forsa: un poder intern que mou tot lo seu sér. De aquí l'intensitat extraordinaria que dintre de la tónica de la naturalitat, adquireixen las sevas creacions.

..

La Duse es una filla del teatro. No sabem que haja frequentat cap Conservatori. Bè es veritat que lo qu'ella posseheix no s'ensenya.

Nasqué á Vigevano, petita comarca situada en-

CARTELL PEL

SALÓ DE CENT.

Senyor Maciá, dongui exemple.
¿Per qué fuman sent aquí?
¿veu que 'l Saló, d' aquest modo,
casi sembla un cafeti?

tre 'l Piemont y la Lombardia. Sos pares eran cómichs, y desde sa infancia, aná ab ells de poble en poble, lligada á la vida trista y penosa del cómich ambulante.

Als dotze anys comensá á trepitjar las taulas, per' ajudar á sa familia ab la pessetona que guanyava. En aquella época no revelava ni molt menos, las grans qualitats que després han fet d' ella la primera actriu del seu país.

Son primer triunfo l' obtengué als quinze anys representant la *Giulietta* del gran drama de Shakespeare..... ¿y ahont? A Verona, en la ciutat natal de aquella heroina del amor: en un teatro obert, en l' *Arena*, frequentat principalment pèl poble. Allá viu encare poderosa la tradició dels dos desventurats amants. Y 'l públich de Verona, seduhit per aquella nena de 15 anys, sortí del teatro exclamant: — *Giulietta* ha ressucitat; *Giulietta* es ella.

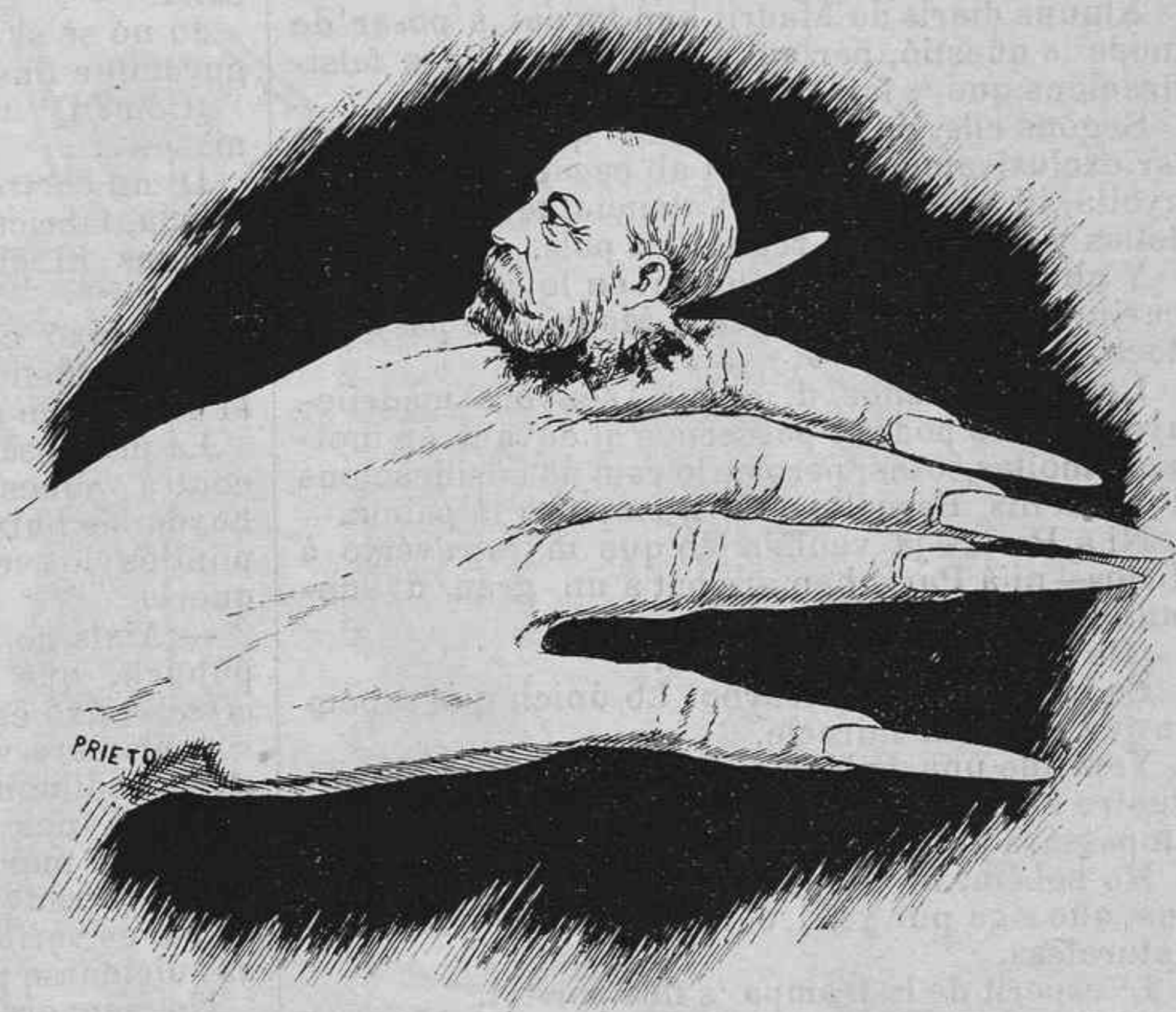
Pero no li bastava encare aquest punt de apoyo pera remontar lo vol y ferse veure de tot Italia; la Duse hagué de recorrer encare la pelegrinació dels teatros modestos y arreconats, hagué de seguir tota la Dalmacia, hagué de invertir més de tres anys d' esforços, avants de la seva consagració definitiva.

Aquesta tingué efecte en lo teatro Fiorentini de Nápoli, ahont representá ab la immortal Pezzana la *Teresa Raquin* de Zola. La Pezzana feya la vella, la Duse la criminal y adúltera esposa, y tal sigué l' efecte de aquella representació, que 'l

triunfo en ella alcansat á la vegada per aquellas dos artistas, lo sol naixent y 'l sol ponent de la escena italiana, tingué eco en tota la Península alpina.

Desde aquell instant se transformá en camí de flors la senda d' espinas que recorria la Duse. Los primers teatros de Italia li obriren sas portas: la companyia *Nazionale* de Roma li conferia 'l pri-

UN BON MAL GRÁ.

La Inmoralitat se queixa de que li ha sortit un grá, que ni li permet fer trampas ni la deixa bellugá.

mer lloch; y no bastantli 'ls triunfos de son país natal, anava á recullirlos á América y á diversos països del extranger.

La Duse ha entrat á Espanya, per Barcelona. Agraphimli la visita.

Lo recort que deixarà entre nosaltres no 's borrarà fàcilment. Com las estrellas fixas que brillan en lo cel, ni 'l temps, ni la distancia bastarán per apagar sos raigs espléndits. Y fins sembla qu' entre la foscor que actualment embolcalla al teatro espanyol, lo brill de aquesta estrella, aquí tant admirada, ompla 'l cor ab la esperansa de millors días.

P. DEL O.

A UN BARRET DE... SENYORA.

SONET.

De forma t' han cambiat y se 't carrega cada any nou, de flors, cintas, flochs y llassos y aixís tú, de la moda sempre en brassos, fas goig, si bè se 't gira y se 't masega.

Mes, com la tèva duenya fa que brega per conservarte bó, sis anys no escassos, á pesar de las plomas y 'ls pedassos te comensa á sortir, barret, la pega.

Tambè de pega está, donchs, la senyora d' ensá que 'l barret seu ja no enamora; y la preocupa aixó... ¡no poch, ni gayre!

Prevéu que no servint de cap manera, un fi com de barret també li espera...

Ella allá al Hospital; tú á cal drapayre.

J. BARBANY.

ADULTERACIONS.

Un assumpto vell que sempre es nou.

Algúns diaris de Madrit han tornat á posar de moda la qüestió, parlant de las estupendas falsificacions que 's fan ab la xacolata.

Segóns ells, en aquest article, que hauria d' estar exclusivament compost ab cacao, sucre y canyella, hi ha rajolas de Valencia, terra d' escudellas y cantis vells, reduhits á pols.

Y ab tal motiu, posan lo crit en lo cel y juran y perjuran que lo que passa á Madrit, no passa en lloch.

Una mica menos d' orgull, senyors madrilenys; vostés podran passarnos al davant en moltes y moltes cosas; pero en lo ram de falsificacions d' aliments, Barcelona se 'n emporta la palma.

Ni á París—ja veuen lo que m' atreixo á dirlos—ni á París han arribat á un grau d' adelanto tan notable.

¿De qué vivim á Barcelona?

Es impossible explicarho. Lo únich que sabém es que vivim de miracle.

Y es que una població que s' ha tragat durant quatre anys á n' en Rius y Taulet, es capás d' empassars'ho tot.

No bebém, ni menjém, ni cremém, ni toquém res. que siga pur y tal com ho ha criat la mare naturalesa.

L' esperit de la trampa 's fica per tot.

¿Qu' es lo nostre ví?

Ni 'l diable es capás d' endevinarho. Una barrera incomprendible, en que hi ha de tot, menos such de rahims. Per xó 'ls que 'n beuen massa,

aquí no s' emborratxan: reventan senzillament com un petardo, y en paus.

Lo pá que menjém es un compost de farina y altres varios polvos que valen menos y pesan més.

La llet... ¡ay, pobre llet!... ¿Saben per qué vá tan car lo midó? Pèl gran consúm que 'n fán en las lleterías.

Del oli d' oliva ni cal parlarne. No sembla sino que siga fet ab such de mánechs d' escombras.

Lo petroli fá com los pares viciosos: en lloch de donar llum, dona fum.

Lo sabó neteja la roba, de la mateixa manera que la netejaría un palet de riera, á copia de fregar. Rentin una camisa ab sabó usual, y al cap de cinch minuts se quedan sense sabó... y sense camisa.

En quant al carbó, no 's pot negar que la primera sílaba del seu nom es verdadera: realment es *car*. La segona ja no es tan exacta, perque lo qu' es de *bo* no 'n tè res. Lo que tè ab molta freqüencia es pedras.

A las butifarras hi ha de tot, menos carn de porch.

Lo café diu que 'l fabrican ab monjetas torradas.

Lo llart ab guix y sabó moll.

Lo thé ab fullas de pastanaga ó altres herbas medicinals.

Lo sucre ab retalladuras de banyas de bou y sorra de vora mar.

Lo tabaco ab peladuras de canya.

La carn... la carn... ¡qué sab un hom!

La inventiva dels falsificadors es tan estupenda, que ara mateix un ni 's fia de las gallinas vivas ni de las figas secas

¡Vajan á sapiguerho de qué la fán la carn y 'l peix, y 'ls cigrons, y las patatas y las maduixas...! ¡Quí es capás de profundisarlos los misteris de la complicada falsificació alimenticia!

Aquí ahont han imitat hasta las ostras y 'ls pé-sols caputxins, ¿no han de ser capassos de fer costellas artificials y cuixas de gallina de quin-calla?

Jo no sè si será veritat; pero á mí m' han assegurat que fins han arribat á falsificar lo bacallá.

¿Cóm? D' una manera tan senzilla com ingeniosa.

D' un cartró gruixut, empapat d' una disolució salada, fabricavan los bacalláns, y per imitar las espinas hi clavavan unas quantas agullas de cusir.

Siga aixó cert, no ho siga, está fora de dupte que la sofisticació dels aliments ha arribat aquí al últim grau d' adelanto.

La premsa crida y s' esgargamella, protestant contra aquesta especie de bandolerisme, que buyda las butxacas dels pobres consumidors, omplintlos lo ventre ab qualsevol mena de porquería.

—¡Aixís no 's pot viure!—exclama indignat lo públich, que paga y menja *lo que no puede decirse*—¡aixó es tirarnos lentament á la sepultura!

A primera vista sembla que 'l públich tè rahó. ¿Cóm redimontri es possible la vida, alimentantnos com nos alimentém ab cals, sorra, fuixina, polvos de mármol, serraduras de boix, banyas de ciervo y tranynas confitadas?

¿No es veritat que menjar d' aquesta manera es suicidarse per entregas?

No, senyors: no es veritat. Es cert que menjém cosas verdaderament incalificables; pero la costum es una segona natura'esa y á totas aquestas extranyesas que 'ns empassém diariament, ja hi estém acostumats.

¿Qué succehiría si de repent nos donguessin tots los comestibles y bebestibles purs, naturals y sense cap adulteració?

¿Qué? Mirin.

Antiguament—fa una pila de mils anys—hi havia un rey en no sè quina regió del Assia menor, no sè si á la Tracia, la Beocia ó la Capadocia. Lo cert es que 'l tal rey, tement que l' envenenessin los sèus amichs,—¡vaya uns amichs!—va adoptar la sabia precaució de menjarse cada día certa cantitat d' arsénich, comensant per una miqueta y acabant per fersen casi un tip. Gracias á aquest procediment, lo sèu cos va acostumar-se al arsénich, y l' home va adquirir la impunitat contra l' envenenament.

Pero un día, distret ab alguna caboria, va olvidarse de pendre la sèva racció de veneno; lo sèu cos, acostumat á rébren cada día de nou, va trobarlo á faltar y 'l desventurat va morir envenenat... per la puresa dels aliments.

Apliquém lo quènto.

Habituats com estém als aliments envenenats, ¿quí sab si 'l día que 'ls menjessim purs, moririam reventats com lo pobre rey de la Tracia, la Beocia ó la Capadocia?

A. MARCH.

LA CADERNERA.

¡Canta que canta
la cadenera!

La Mariona
n' es la primera
qu' agafa feyna
per treballá;
per desvetllarse...
¡canta que canta!
Canta que canta
com fa l' aucella.
¡Vinga cantá!

¡Canta que canta
la cadenera!
Fa la María,
vaja llaujera
la maquineta;
¡que bè qu' ho fa!
Mentres fa feyna...
¡canta que cantal!
Canta que canta
la Mariona.
¡Vinga cantá!

¡Canta que canta
la cadenera!
La Mariona
pantalonera,
—Mentres hi ha feyna
(diu) ¡que bè 's val!—
Tot dant embastas...
¡canta que canta!
Cusint depressa...
¡Vinga cantá!

¡Canta que canta
la cadenera!
A la María
qu' es encisera,
promés l' hi falta...
pero, ¡qué hi fa!
com que no hi pensa...

¡canta que canta!
Canta que canta...
¡Que n' es d' hermosa!
¡Vinga cantá!

B. XINXOLA.

DE MONTANYA.

Que la Sió era una garrida minyona, ningú li retreya; prou que ab la cara pagava, y á fé que als ulls y á la boca hi tenia un bescambi de miradetas y riallas capassas d' entendre un cor de roca. Per 'xó 'ls sèus pares tractavan de buscarli un bon partit, y esquivaren bèn prompte al heréu Porrera que á son entorn feya 'l burinot senmanas havia.

Y com al Mas dels Mayals no 'n volían d' altre que maridar la pubilleta ab un jove de ciutat, vistós y elegant, que conservés lo nom de la casa y perpetués la generació d' aquells homenassos sapats á qui tothom coneixia per l' estampa, los caygué al ull lo fill del Sr. Torrenadal, que tots los estius feya allí llargas estadas, y á qui menavan las terras desde temps inmemorial.

De manera, qu' aquell any, quan á últims de juny arribá als Mayals dita familia, se vejé obsequiada ab esplendidés, particularment lo Dominquet, candidat oficial de la má de la simpática Sió, qu' advertida á temps per sa mare, anava ataleuada per casa, volguent encendrer en son cor lo foch d' una passió que no sentia y que en va intentá calar la guspira del afecte matern.

CONTRA-REFRÁN.

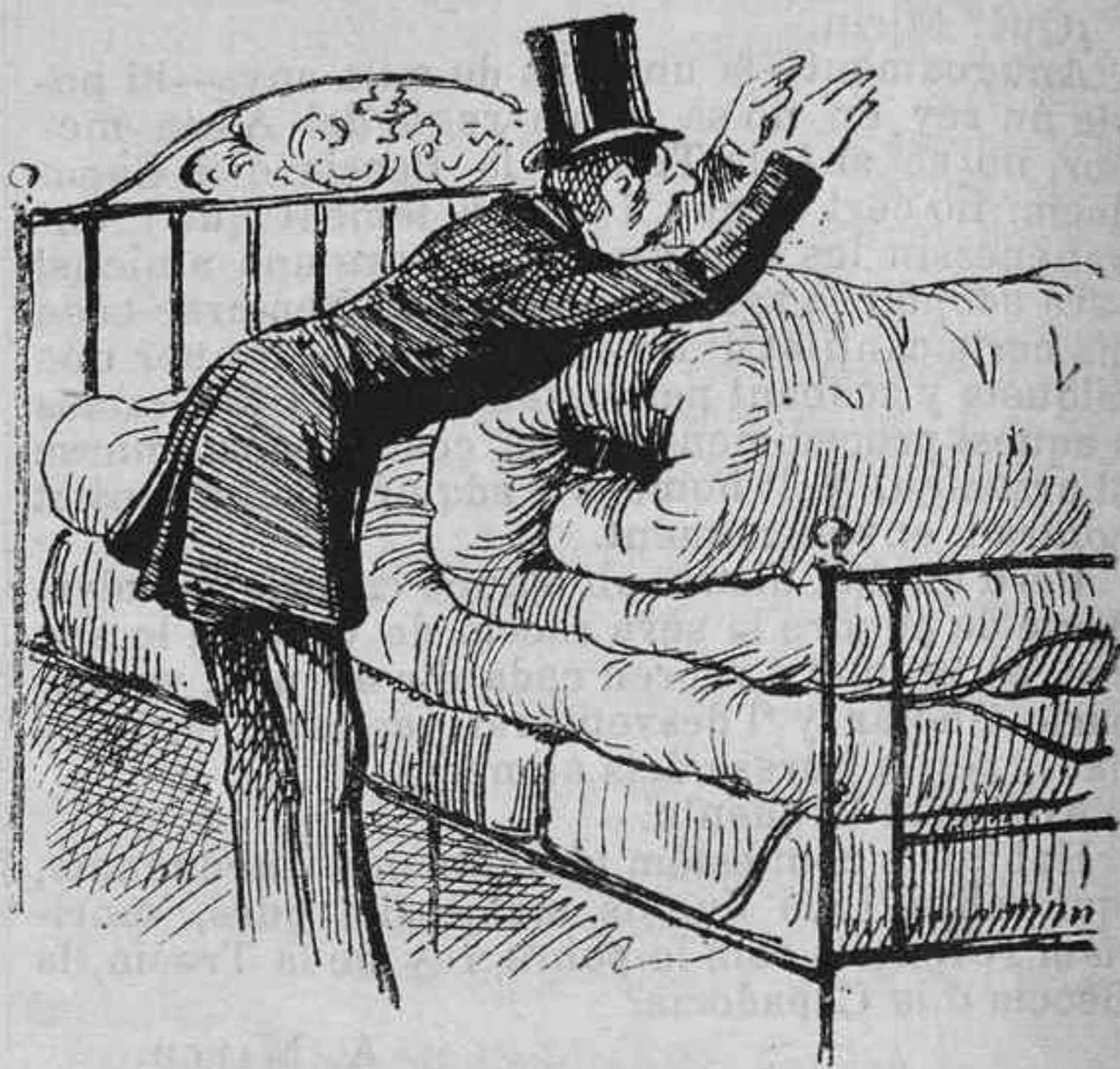
Aquí tenen un fulano
que 'ls dirá, ab motiu sobrat,
«que val molt més anar sol
que no ben acompanyat.»

REFRANS ILUSTRATS.

Lo temps passa y la Joana balla.

Si vols estar ben servit, feste tú mateix lo llit.

Lo Dominguet era un estudiant de ciencias que la sabia molt llarga. Era un hipòcrita de marca major, sempre mirant de reull, ab una veuheta nassal escayenta als seus accionats de femella, pentinat á l'alfonsina y ab un parell de garrofas á las galtas, que convertían la seva cara en un pentàgono del color oliós característich dels temperaments biliosos. Tenia poch amichs y menos companys, de lo que se 'n gaudían sos pares, y ell també, puig aixís eran més amagadas las truhanerías que intercalava en la seva vida d'aparent bondat. Afegíuhi qu'era un tipo regular, una mitjanía com tants altres, y figuréuvoslo vestit ab barret de palla, trajo clar d'americana y pantalóns sense hetxuras, com s'han estilat los últims anys, botinas rossas y un clavell vermell al trau de la solapa, y 'l tindréu fet y pastat, tal com se presentá á la Sió la tarde de la seva arribada al Mas.

No li passaren pas desaparebudas las ceremonias ab que aquell any feya l'entrada, y bèn prompte prengué peu en son magí l'idea de seduhir á l'ignocenta Sió, que refiada y cándida seguía la broma, convertint en joch los plans llargament estudiats pèls seus pares.

Pero tan y tan durá la cosa, com eran molt próximas las ocasions, vingué dia en que, gracias als bèn apresos y contínuos afalachs de 'n Dominguet, lográ mitj captivarla, si bè no del tot, que encara guardava un bocí de cor pèl pobre heréu Porrera, ab qui havia tantas vegadas ballat rams á la plassa.

Aquell istiu tot era fer fontadas. Prou devían gastarne de parells d'espardenyas los Mayals, puig cap caminal ni torrentera restá sense visita, y 'n Dominguet tingué ocasió de fer estudis topogràfichs de molta mena.

La Sió seguía contenta; en son pit sentía empró una racansa: la memoria del hereuher Porrera era un corch difícil d'acabar. Mes, quàn estava cofoya una capvesprada que soleta ab lo Dominguet venia de cullir fanals pèls cunills, rosadas las galtas, rojas las orelas y escapsant ab sas

menudas dents un brot de romaní cullit al passar pèl bosch.

Y era extrany que l'heréu Porrera, que aquella tarde sortí á cassar, no fes retrunyar com altres cops la fondalada ab lo seguit d'escopetadas ab que 's feya sentir quan no se 'l veyá. No 's trobaría prou bè que algú digués l'endemá haverlo vist abatut y trist per la pineda, groch y capbaix, remenant las matas ab la culata de la carrabina com si busqués alguna herba medicinal.

Mes no devían pas estar satisfets los del Mas quan al arribar lo setembre 's despedí la familia Torrenadal ab poch cumpliments y sols baixá 'l mosso acompanyantlos per la dressera. A la forsa 'ls seus plans s'erantornat aygua-poll, precisament quan la Sió comensava, á la quènta, á posarlos afecte, que prou ploriquejá á la marxa de 'l Dominguet.

No anavan massa bè las cosas als Mayals, quan feya días que 'l sagal duya y portava cartas del Mas al poble y del poble al Mas. Y aixó que no fou notat per gayres personas, no s'escapá tampoch al heréu Porrera.

La Sió no surtía ni en forat ni en finestra y s'havía tornat extranyament esquerpa, amagantse de tots los anants y vinents y procurant no esser vista ni á sol ni á sombra.

En aqueix punt, ó siga á primers de mars, una nit que donavan l'aygua per' mor de Déu, enviaren los Mayals á cercar al metje, y no se pas quína consigna devia haverhi, qu'aqueix emprengué 'l viatge ab unas ferramentas sota la capa pocas vegadas tretas de pollaguera. La metjosa, que no tenia la llengua balba, explicava l'endemá misteriosament la surtida de son marit. Bèn prompte arribá á las orelas de 'l Porrera, qui, al surtir á la tarde á dar un tom per las aforas, veje al rector encaminantse al *Campo Santo*, seguit del sagristá que duya un fardo sota l'aixela. Y com ell, sol y pensatiu, anava lligant caps, retorná á sa casa fet un mussol y prou alguna brossa devia anarli á la vista, perque tenia uns ulls tan

REFRANS ILUSTRATS

Qui ha fet avuy, farà demá.

Tal hi va que no s' ho creu.

vermells que 's veyá se 'ls degué fregar més d' una volta.

La Sió comensava á anar pèls camps á respirar l' ayre embaumat per las aromas de las flors. Es-groguehida y magristona, no era de bon tros la sapada donzella del any avants. La malaltia sigué prou llarga y la convalecencia seguía poch á poch reanimant aquell cos abatut, menos pèls dolors fisichs que pèls sufriments morals.

Una tarde que seguda á la molsa de la salzereda estava quietona fent un fistó de ganxet, sentí prop d' ella ramor de fullaraca, y soptadament se trobá ab l' heréu Porrera. Sorpresa y amilanada al principi, s' enrogí més tart, y renaixent en son cor lo puríssim afecte que per' ell sentí, eclipsat algùn temps y ressucitat en un instant, contá ella punt per punt la sua malaltia. Y li contá tot, tot; com ella fou vilment enganyada pèl Dominguet y com la terra s' havia dragat ja al fruyt de sos falsos amors.

¡Y l' heréu Porrera havia contemplat abscondit entre 'ls pins l' idili més apassionat d' aquella parella! ¡Cóm havían de sentirse las escopetadas aquella tarde en que 'l cor se li arbolava fet un polvorí!

Una sola esperansa tenía la Sió, y n' era 'l re-torn de 'n Dominguet lo següent estiu pera fer las paus y arreglar lo casori.

Mes aquell any lo Sr. Torrenadal hi aná no més qu' un día pera cobrar unas quantas doblas de quatre y donar un cop d' ull á las terras.

En Dominguet se quedá al poble, no atrevintse á anar als Mayals. Aná al café y jugá llarch, llarch. La sort li era adversa y 'l seu contrincant l' abrusava ab unas miradas que 'l partían. Aquells ulls lo fascinavan, lo distreyan, y perdía, perdía sempre.

Quan á la matinada los del somatén digueren haver trobat al Dominguet y al heréu Porrera equarterats baix d' una vals fondíssima, ab las americanas entortolligadas á la malesa del marje,

tothom ho atribuhía á las disputas del joch; tots ho cregueren conseqüencia de la feta del café.

Sols la Sió, embotornada d' ulls, comprenía ser ella la causa d' aquell doble crim. Y ella sigué l' única que obrí la boca dirigint una pregaria al cel pèl pobre heréu Porrera, venjador de sa honra y anatematísat pèl rector y pèl poble en massa.

XAVIER ALEMANY.

¡¡IMPOSSIBLE!!

Per fi li haig de confessar que no soch bo per l' objecte, perque tinch un gran defecte lo qual no 'm permet casar...

Vosté ja 'l pot suposar... mes com soch molt delicat, cumplint un deber sagrat es forsós que jo li diga quín es lo defecte, amiga: fa algùn temps que soch casat.

P. TALLADAS.

ELÉCTRICAMENT.

Jo no ho volía creure, perque si havíam de pendre com article de fe tot lo que 'ns diuhen los periódichs extranjers, acabariam per tornarnos tarumbas; pero un amic que ha vingut d' Ale-mania diu que ho ha vist y assegura formalment qu' es veritat.

Calculin si n' hi ha per esgarrifarse. Diu que á Berlín s' ha obert un café en que tot funciona per medi de la electricitat. Allí no s' hi veuhen camarers, abocadors ni dependents de taulell: la electricitat desempenya tots los empleos. Al entrar en aquell café no 's veu altra cosa que consumidores.

—Es lo més admirable del món—me deya l'

amich á qui 'm refereixo,—entras, buscas un asiento buyt y...

—¿Y si no n' hi ha cap?

—Si no n' hi ha cap, tocas un botó y te 'n surt un immediatament. T' assentas, y verbi gracia vols café; apretas una molla que hi ha sobre la taula y ¡zas! per una especie de carrilet, se 't presenta al instant lo café que demanas. ¿Vols aygua fresca, ó gelada, ó unas gotas de rom? Tocas un altre botó, y 't compareix desseguida lo que desitjas.

—Deu havérs'hi d' anar ab molt cuydado, per evitar equivocacions...

—¡Ja ho crech! Jo un día vaig errarme de botó, y en compte de venirme un misto que demanava, va presentásem un agent de policia.

—¿Y aixó?

—Era que equivocadament havia tocat lo timbre que serveix pera demanar auxili á la autoritat quan algú mou escándol.

—¡Si que deu ser divertit! Donchs digas que hi ha botóns y senyals per tot.

—Per tot absolutament. Per demanar café, per demanar thé, per cervesa, per licors de totes classes, per mistos, tabaco, sucre, aygua, tinta, paper y ploma; n' hi ha per tots los jochs que allí están autorisats; n' hi ha un per cada diari...

—¡Deu semblar un mostruari de botóns cada taula!

—¡Oh! Son molt petits y están colocats ab molta astucia: encare semblan un adorno.

—Y per pagar ¿cóm se fa? ¡No es poch fácil anarsen sense afluixar la mosca!

—¡Cá! Si t' alzas avants d' haver pagat, hi ha un botó que 's toca ell mateix y avisa al amo.

—Y llavors surt l' amo y...

—No senyor: llavors l' amo desde 'l seu despaig toca un altre botó, y 't sents un aparato que se 't fica á la butxaca, 't treu lo portamonedas y 's cobra 'l gasto.

—¡Mira, mira! ¿No 's pot donar moneda falsa?

—De cap manera. Encare l' aparato cobrador no la veu, te la rebat per la cara sense la més petita vacilació.

Lo meu amich va explicarme una pila de detalls més, que 'm van acabar de convence de que la electricitat es una cosa prodigiosament espelusnant; pero lo que més va agrardarme de tota la descripció del café eléctrich, es lo que va dir-me al final.

—Los botóns no admeten propinas.

MATÍAS BONAFÉ

RECORT.

En ton llit agonitzavas,
á cada instant gemegavas
abatuda per lo mal,
y aquells ¡ays! que tú llensavas
dintre del cor me 'ls clavavas
com si fossin un punyal.

En ta cambra sols hi havia
(res de festa ni alegría);
sers volguts, molta tristor,
sufriments, dols, agonía,
un llum ab débil claror,
y un pobre sér que 's moría.

¡Horas de angustia passaval
ni un moment me separava
ab bon zel, del teu costat,

y quan sol ab tú 'm quedava
de jenolls, á Deu pregava
qu' aplaqués la enfermetat.

¡Tot inútil! Delirant
vaig sortir de allí plorant
llágrimas, de dol etern;
¡món sufrir va ser tan gran
que de segur, no ho es tant
lo que 's pateix en lo infern!

A cada nou jorn que passa
desde lo instant de ta mort,
sento viure algú recort
que tota la sanch me glassa;
¡ja no anirém més de cassa!
(pobra gossa del meu cor).

B. O. IX.

PRINCIPAL.

Ab lo *Demi-monde*, hermosa comedia de Dumas fill, que doná ocasió de lluhiment á la Tubau, ha tancat lo *Principal* las sévas portas, sols per alguns días.

L' objecte de la tancada no es altre que preparar l' estreno del espectacle *España*, lletra del Sr. Palencia y música del mestre Caballero.

Esperém, donchs, alguns días.

Mientras tant s' está arreglant l' *Espanya*.

LICEO.

Lo pianista Bufaletti es verdaderament una eminencia.

¡Llástima de concert que hagués de donarse entre acte y acte de *Messalina*, y en un teatro, ahont avuy día los concurrents habituals hi van á passar la vetlla, á conversar, á llegir lo periódich!

Pera aquests senyors que van al *Liceo*, com qui va á ca' l sogre, una racció de piano, es bèn malaguanyada.

Nosaltres varem escoltar al ilustre concertista, y ab nosaltres molts inteligents, reconeixentli un domini complert del instrument, una nitidés de execució assombrosa y un afany afortunat de resoldre las dificultats més insuperables. Pochs concertistas s' atreverían á embestir las pessas que constituhan lo programa, y no obstant Bufaletti las interpreta magistralment.

Los aplausos del públich y las enhorabonas dels inteligents deurán bastarli per avuy, per lo que respecta á Barcelona. En altras circunstancias hauría alcansat lo que 's mereix indubtablement: un verdader triunfo.

La ponderada *Mouche d'or* no ha resultat del tot.

Una bailarina que atravessa l' escenari varias vegadas fins á tocar las bambolinas conduhida per uns fil ferros, no es un alicient que basti á satisfacer l' afany de novetat del públich.

Pero si 's considera que 'l nou espectacle está afegit al aparatós ball *Messalina*, tenen rahó 'ls que diuen:

—Lo ball no hi pert res, y la *Mosca d'or* es de agrahir, com son de agrahir sempre las propinas.

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

Disputan sobre un envío
d' una partida de robas.
La factura té tres anys...
¡comptes vells, barallas noves!

ROMEÀ.

Lo marit se 'n va á calaverajar á Miramar y la muller fa dos quartos del mateix.

Allá dalt se troban las dos cónjuges, després de no pocas sorpresas, y l' obra termina, com es just que acabi: ab una reconciliació.

¿No es cert que una cosa per l' istil están cansats de véurela en un sens fi de juguets?

Lo Sr. Pons ha confeccionat son *dinar á Miramar* ab deixas y sobras; pero ha tingut habilitat per assahonar-lo ab especies; es á dir, ab alguns xistes de la seva cullita, y aixó li dona un gust més apetitós.

Lo públich de Romea l' aplaudeix.

TÍVOLI.

Continúan las representacions de *Carmen*.

Y en tant adelantan los preparatius pera posar en escena la sarsuela d' espectacle *La Virgen del mar*.

Sembla que 'l mer fet de ser una Mare de Dèu la que presta títul á l' obra, hauria de bastar, en un país tan católich com lo nostre, pera assegurarli un éxit colossal.

No obstant, la empresa 's proposa presentarla de una manera espléndida.

Y fa bè. Perque ja ho diu lo ditxo: *¡Fiate en la Virgen y no corras!*

NOVEDATS.

LA DUSE.

Dediquém avuy á la eminent artista un articlet de carácter general. Pero aixó no obsta perque aném ennumerant los seus triunfos.

Y la veritat es que aquests han de contarse pèl número de las representacions.

En *Odette*, perfectament secundada per tota la companyia y en especial per lo Sr. Andó, féu gala de la maravillosa flexibilitat del seu talent. Ja en lo primer acte, quan sorpresa en flagrant delict de adulteri, romp ab lo seu marit, nos deixá endavinar las sensacions que 'ns reservava.

Colossal en l' acte tercer, quan sembla despertar de un somni infamant, tornant á sentir en son cor los accents de la passió materna.

Y en l' acte quart imponderable, al abraçar á sa filla, á quí véu davant seu com un remordiment acusador, sense poderli dir:—«Jo só ta mare.»

Lo públich en massa tributá á la famosa actriu una ovació contínua, de la qual participaren los seus companys. Veritat es que dificilment pot véure's un conjunt més ajustat. La disputa del joch doná ocasió á que se 'ns presentés un quadro animat, viu, real, vigorós, dels que pocas vegadas se veuhen sobre las taulas de un teatro.

Diumenje, *Demi-monde*.

Lo tipo de Susana no pot interpretarse ab més acert. Es la cortesana astuta que 's proposa pescar á un infelís que l' adora, unintse ab ell en matrimoni. Es al mateix temps la dona desenfadada, qu' en las ocasions oportunas fa gala del seu cinisme.

La Duse troba matisos de una finesa inverossimil. Fins en las difícils situacions del acte quart, en las quals altrás intérpretes se deixan caure en las expansions dramáticas, ella 's manté en un terme mitj tan just, que mentres lo seu interlocutor créu en la sinceritat de aquella efusió, lo públich comprén, llegeix á las claras, qu' es fingida. L' art no pot arribar més enllá.

Lo Sr. Andó, molt festejat del públich que reya

las bonas sortidas que Dumas posa en boca de Olivier de Jalín, nos semblá una mica exagerat, y ab tendencias á subrayar las frasses que ja per ellas solas produheixen lo degut efecte.

Nos complagué molt lo jove actor Sr. Zampieri, principalment en la primera meytat del seu paper, y no lográ convénce'ns la Sra. Cottin, que per altra part tampoch semblava estar prou conven-suda del paper de Marcela.

La comedia *Amore senza stima*, de Paolo Ferrari, es de la tarifa vella, y ápenas interessa.

Pero la Duse produheix ab ella una nova manifestació del seu talent, representant la dona honesta, filla de un honrat burgés y casada ab un aristócrata, la qual veu ab dolor los injustificats desprecis del seu marit, enamorat de un altra dona, y l' estima, per xó cada día més, treballant fins á conseguir tornar-lo al bon camí.

La Duse ho logra, més que pèls medis un xich extrany que l' autor emplea, ab la magistral interpretació que dona á son paper, ja que de totas veras convens molt més aqueixa interpretació acabada, irreprotxable, que aquells medis poch hábils. Una vegada més l' intérprete triunfa sobre l' autor.

En la interpretació de la comedia de Ferrari se distingí també notablement l' actor de carácter Sr. Mazzanti.

CATALUNYA.

La comedia *Viajeros de Ultramar*, sobre la qual varem exposar la nostra opinió al estrenarse á Romea, ha sigut molt bèn rebuda pèl públich del *Eldorado*, gracias á la bona interpretació que ha tingut per part de las Sras. Alverá, Pino y Lopez y 'ls senyors Palmada, Manso y Contreras.

Avuy divendres benefici del intelligent director de orquesta Sr. Lopez, y estreno de *El club de los feos*.

Lo qual vol dir que 'l teatro estaré plé á vessar.

NOU RETIRO.

¿Es cert ó no es cert lo que deyam? *Carmen* ja no es la cigarrera sevillana, es la Mascota de las empresas líricas.

Lo teatro Gayarre s' ompla cada nit que la fan, y la veritat siga dita, la interpretació surt sumament ajustada.

La Carafa fa una *Carmen* sense exageracions, casi pèl terme fi; pero sent lo personatge y 'l canta ab una gran distinció. A la Huguet ja la coneixiam en lo paper de Micaela que ha cantat al Liceo y al Tívoli, sempre ab éxit. Al teatro Gayarre li fan repetir las dos pessas d' empenyo: lo duo del acte primer y la romana del ters —Molt discretas la Sra. Riquero y la senyoreta Juliá.

Pera 'l tenor Sr. Tromben la interpretació de D. José ha sigut l' éxit de la temporada. Fins ara no l' hi haviam vist cap altre paper que li anés tan just.

Y 'l Sr. Ventura se lluheix ab lo de Escamillo, tenint de repetir cada nit la cansó del *Toreador*.

L' orquesta al seu punt. Inútil dir que 'l públich demana sempre la repetició del prelu di del acte quart.

Ab tot aixó y las bonicas decoracions que serviren en lo *Lírich* per l' estreno de *Carmen*, calculin si será legítim l' éxit de l' ópera afortunada.

Sembla que l' empresa de aquest teatro ha obtingut autorisació del mestre Bretón pera posar *Gli amanti di Teruel*.

MODAS.

Nostres avis se vestían d' aquesta conformitat.

En cambi, los nostres fills reparin cóm s' han posat.

En tot cas, desempeñarán la *Isabel de Segura* y en *Marcilla*, la Srta. Huguet y 'l Sr. Bertrán.

Dono la noticia pera satisfacció dels filarmónichs amants de las economías.

TEATRO CIRCO-EQUESTRE.

Estará tancat uns quants días, fins que vinga la Dorinda Rodríguez, contractada pera sustituhir á la Montes, á la qual, á jutjar per lo mal estat de la sèva salut, no li han probat molt bè 'ls ayres de Barcelona.

LÍRICH.

Los filarmónichs de veritat contan aquest any ab la societat de quartetos del Sr. Monasterio que ha vingut á visitarnos.

Per ahir dijous estava anunciat lo primer concert, y per diumenje á la tarde 'l segón.

Lo Sr. Monasterio es una celebritat musical y una gloria del nostre país.

N. N. N.

QUADROS DE Á BORDO.

«Lo peix, per' qui se 'l mereix...»

Era una senyora vella que 's deya donya Panchita, y que duya una perrita ab la propia cara d' ella.

Quan al barco va arribar, com aquell que tot ho pot, en lo millor camarot ab la gossa 's va instalar.

Pro 'l capitá se 'n entera, y li va fer dí al moment, que la casa, no consent cap gos, sino á la perrera.

¡Válgam Déu! la que 's va armá.

—¿A la perrera, 'l meu gos?

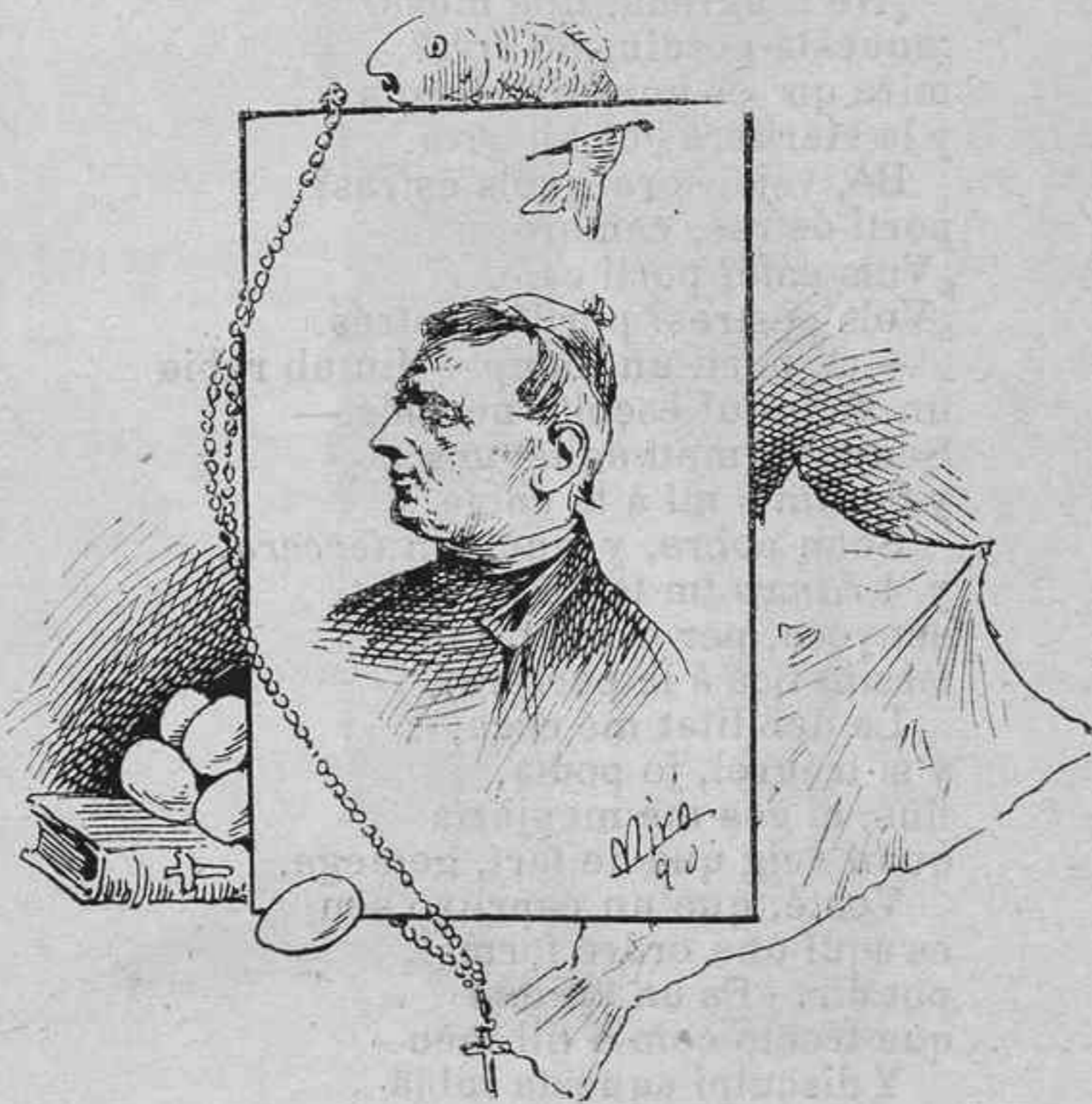
primé hi anirém tots dos...

ó hi anirá 'l capitá.

¡Jo abono 'l gasto que fassil!

¡Jo pago deu camarés!

UN PREDICADOR.

Fa sermóns contra la carn, canta 'l peix ab dolsa veu... pero algú diu que aquest padre predica lo que no creu.

— Senyora, no parli més:
es en vá que s' escarrassi —
lo capita li va dir —
que aixó es cosa prohibida;
demánim... hasta, la vida,
pro aixó, no ho puch consentir.

No li val aná' en primera,
ni las recomendacions...
Y sens atendre més rahóns,
lo gos, va aná á la perrera.

Després de cada menjar,
ab amor, donya *Panchita*,
'nava á veure la *perrita*
y á ferse un tip de plorar.

—¿Qu' estás bè?—li preguntava—

¿filla mèva, qué t' anyoras?
¿trobas molt llargas las horas?
¿y aquell *biftech*, cóm estava?
¿t' han agradat los *bombóns*?
¿has menjat dulce de pinya?
y vinga molt d' *¡ay, mi niña!*
y abressadas y petóns...

Mentres la vella festeja
al gos, un xicot suspira,
y cada volta la mira
ab ulls encesos d' enveja.

Prou se véu, fixantse ab ell,
que 'l pobre menja molt poch,
puig l' infelís está groch
y sols li resta la pell...

Aixís passá una senmana;
donya *Panchita*, sufrint;
lo gos, més gras, y morint
aquell pobre xich, de gana.

Lo diná, fou de primera:
y per' xó, donya *Panchita*,
l' hi va portá á la *perrita*
hasta un gran plat de «ternera».

—Tè, filleta, tè—li diu
cofoya—mira quín plat
de «ternera» t' he portat,
¿véus? y un altre de perdiu.

¿No t' agrada, filla mèva?
¿aquesta perdiu, no vols?
mira qu' es guisada ab cols
y la «ternera» es ab céva.

Bè, vaja, fora: ¿vols ostras?
porti ostras, camaré.

¿Vols café? porti café.

¿Vols postres? pórtili postres.

—¡Y porti un llamp!—diu ab rabia
un xich qu' escolta nerviós.—

Senyora, mati aquet gos,
y fiquim á mí á la gabia.

Soch pobre, y vinch en *tercera*,
y 'l *ranxo* 'm tè en tal estat:
senyora, per caritat,
fássim ficá á la perrera.

La debilitat me cega;
y si tréurel, jo podia,
fins, al gos me menjaría
quan veig que de fart, gemega.

Vosté, que un capritxo sèu
es aquí una ordre formal,
pot dir: «Es un animal
que tracto com á fill mèu.»

Y disculpi aquesta rabia
que causa un estat febrós...
pro... ¡per Deu! . . reventi al gos,
¡y fiquim á mí á la *gabia!*

BEDÓS (VIRIATO).

A la casa gran hi ha molta maror.

Las sesiones per fiscalisar la conducta de un re-
gidor comensan l' un día y no s' acaban fins l'
endemá.

¡Tal es la formigor de discutir personalitats que
senten los nostres regidors!

¿Y de qué 's tracta al cap-de-vall?

De averiguar si 'l Sr. Escuder s' ha excedit ó
no s' ha excedit de las sèvas atribucions, anantse'n
al hospital de Higiene á reposar empleats que ha-
vian sigut suspesos.

Un excés de zel.

O un excés de amor propi.

Y per aixó que 's cura ab una fregada de ore-
llas, si ha motiu per donarla, s' adoptan acorts
tan tremendos com lo d' entregar l' assumpto als
tribunals.

¡Com si 'ls tribunals no tinguessen altra feyna!
Pero vè la sessió següent y 's rectifica l' acort,
y al Sr. Escuder li perdonan la vida.

En fi, deixémlos estar. ¿Volen discutir horas y
més horas sense cap resultat práctic ni benefi-
ciós per la ciutat? Qué discuteixin tant com vulgan.

Per la mèva part y fixantme sols en la nota có-
mica del assumpto, consignaré un detall:

Ab motiu de ser farmacéutich lo Sr. Escuder y
farmacéutichs com ell los Srs. Casassa y Massó
que li fan la contra, deya al sortir de l' empenyada
é interminable sessió, un amich mèu molt xistós:

—Avuy al Saló de Cent han representat lo
drama titulat: *Batalla de apotecaris*.

¡Quín ofici més pintoresch lo de cassador de
gossos!

Ab lo llás á la má subjecte á una barreta de fe-
rro, l' ull viu, las galtas rojas per la emoció y l'
acolorament, segueix carrers y plassas, sempre
al aguayt, ¡sempre disposat á corre darrera del
animal més amich del home, si la pobra bestiola
no porta bossal ó la placa que l' acredita com á
contribuyent del municipi.

Es una carrera plena d' emocións.

L' altre día un de aquest cassadors, que en tot
l' any no coneixen la veda, vá *filustrar* (empleém
lo sèu llenguatge) á una senyora estrangera que
portava un gosset á bras ab lo mateix carinyo que
hi hauría portat una criatura.

Véurela, tirárseli á sobra y esgarraparli 'l gos
sigué obra de un instant.

La senyora resistí, plorá, 's mostrá verdadera-
ment nerviosa.

Y ell, lo cassa-gossos, ab una mica més la plan-
tofeja.

¿Després de aixó, no hi haurá al Ajuntament
quí premihi aquest rasgo de heroisme?

Un altra hassanya dels intrépits funcionaris del
llas escorredor.

Passava un d' ells pèl Born, y á falta de gossos,
vegé á un pobre home, una mica tocat, que tran-
sita per aquells barris sense fer mal á ningú.

Al cassador li crusa una idea per la imaginació y la executa 'l instant.

Tirar lo llas al pobre boig, y riure ab lo desespero y las contorsions de aquell desventurat.

Ja ho veuen si son dignes de premi, uns dependents del Municipi, que á més de cassar gossos, se desviuen per divertir de franch al vehinat de Barcelona.

¡Qué volen que 'ls digui! Jo, al lloch del Ajuntament, no pararia hasta lograr que 'ls nombresin ciutadans benemérits.

¡Ey, entenémnos! Ciutadans benemérits de la Cafrería.

Al sortir del Liceo:

—¿Qué tal la *Mosca d' or*?

—No m' ha fet cap gracia.

—¿Y en qué consisteix l' espectacle?

—Res: figúrat un bolero que s' ha fet daurá 'ls pels de la mosca que porta sota 'l llabi.

—¿Y en aixó consisteix tot?

—Encare no hi arriba.

Un altre:

—Y diuen que á París la cosa feya un gran efecte.

—Es natural. Com que á París no han vist may un ase volar, s' entussiasman quan veuen volar una bailarina.

Llegeixo:

«Los misioneros agustinos del Escorial fundarán un periódico dedicado á la educación de la mujer.»

¡Ay, quí fos frare agustí
per escriure y per llegí',
y rabejarse á desdí
sobre la dona!

Lo *Brusi* estava l' altre dia entussiasmat. ¿Saben perquè?

Perque un lord inglés ha demanat á la Cámara que 's restableixi la pena de assots aplicada als malfactors.

Ja veuen: lo cas no es per menos. ¡Veure assotar al próxim, fins á omplirlo de verdanchs, per més que aquest próxim siga un malfactor, bè n' hi ha per entussiasmarse!

Vaja, que 'l dia que 'ls inglesos adoptin lo sistema de castigarlos introduhintlos canyetas dintre de las unglas, lo *Brusi* 's torna boig d' alegría.

Llegint lo *Diari* diumenje en la secció d' espectacles:

«TEATRO PRINCIPAL.—*Demi-monde*, por la señora Tubau.»

«TEATRO DE NOVEDADES.—*Demi-monde*, por la Sra. Duse.»

—¿La *Duse* fa 'l *Demi-monde*?

—Si, senyor.

—¿Y donchs, la Tubau?

—La Tubau fa l' altre mitj.

L' altre dia va ser obsequiat ab un banquete lo Sr. Tort y Martorell, pels seus companys reformistas.

Y sent ell l' obsequiat, naturalment, se li va conferir la presidencia.

Y com que casi no arribava á la taula, li van posar la basseta.

Lo nou regidor que ja no es de Barcelona, sino de la *Barceloneta*, perque tot siga diminutiu, va pronunciar un discurs que bè podria resumirse ab aquells dos famosos versos de 'n Pitarra:

«Jo soch un home petit;
pero tinch pensaments grans.»

¡Y tals pensaments que, segóns diuen, se proposa desde 'l primer instant, posar siti á la arcaaldía, conferir de moment la vara á un seu amich, calsarse ell ab la primera tenencia de arcaaldía, y esperar que puji en Romero Robledo, pera ocupar lo primer puesto!

Preparémnos, donchs, á veure cóm se las comón, y quins prodigis de habilitat desplegará, pera realisar aquest plan de campanya.

De moment, no li falta sino una petita cosa: que 'ls reformistas sigan poder.

GENT DEL PASSAT.

Un garrero, un miquelet...
un no sè cóm... ¡un dallonsas!
Un dels armats que s' usavan
allá «en el tiempo de entonsas.»

HISTORIA NATURAL. (Dibuixos de Ll. Labarta.)
LLEÓ. (CONTINUACIÓ.)

TIGRE.

—A las bonas, tot lo que vulguin;
pero ¡a las malas! ¡Brrrfl!...

¡Per un porró... per un petricó... per mitj través de
dit... per qualsevol cosa! ¡Ala!

(Continuará.)

Ja casi ho tèn tot. Tan sols li falta poder agafar la lluna ab las mans.

L' historia de sempre: l' adulteri.

Un vehí de Madrit sorprèn a la seva infiel esposa en una situació compromesa.

¿Y creuenh vostés que va presentarse al teatro de la seva deshonra, ab un revólver de sis tiros?

No, senyors. Va tenir prou calma pera ferse acompanyar de sis polissóns, a fi de que en lo lloch corresponent acreditessen lo que feya 'l cas.

¡Oh temperaments calculistas: de vosaltres será la felicitat del cel, un cop vos hauréu divorciat de l' adúltera esposa!

Y qu' encare era més tranquil lo marit del quento.

Un home pulcre, remirat, a qui una taca posava trist y nerviós.

Pero en lo moment en que descubría la que la seva dona y un cusí estavan inferint a la seva honra, portava a la mà una llumanera encesa, y exclamava amenassantlos:

—Si no tingués por de tacar lo cobrellit, vos tiraría la llumanera entre cap y coll. ¡Indecents!

Sembla que pèl día primer de maig está preparada una huelga general en tots los paissos d' Europa y América.

La huelga no durará sino un día.

Qu' es com si diguessem: un día de festa més.

¿Y ab aixó pensan aterrorisar al mon, los iniciadors de la huelga?

Cá, ni 'ls mils.

Tot se reduhirá a afegir un nou sant, ó millor dit una nova santa al calendari.

Día primer de maig: *Santa Galvana*, patrona dels taberners, dels cafeters y dels fondistas, per-

que lo qu' es aquests, jo 'ls asseguro que no farán festa.

A Málaga han comensat uns quants fiels a propalar qu' en la capella del Calvari de aquella ciutat, hi ha un Sant Cristo que sua.

Tots los esforços que ha fet lo capellá per disuadirlos, han resultat enterament inútils.

Y ara digan vostés mateixos ¿qué troban més miraculós, un Sant Cristo que suhi, ó un capellá que 's negui a aprofitar las suadas reals ó fingidas de un Sant Cristo pera fer suar als seus feligresos?

Aquest mon está perdut: tot degenera.

Diuenh los periódichs que s' ha constituhit a Barcelona una societat particular titulada de *Los Treinta*, porque serán trenta 'ls individuos que la compondrán, al objecte de fomentar lo cultiu de la música clássica, per medi de concerts periódichs.

Fins aquí, molt bè.

Pero, segons los estatuts de la societat dels trenta, no podrán assistir als indicats concerts las personas que no sigan socios, per amants que sigan de la música clássica; y com que 'ls socios no podrán passar de 30, ¿figurinse quins concerts més concorreguts!

¿No 'ls sembla que la societat podría titularse *La Solitaria*?

A Málaga s' ha celebrat un matrimoni original. ¡Que sempre succeheixin a Málaga aquestas cosas!

L' originalitat del matrimoni malaguenyo consisteix en que ell y ella van estar festejant 26 anys seguits.

Vostés dirán:—Devían ser molt joves.

En efecte: ella avuy día es una polla de 77 anys justos y cabals y ell un mosquit de 82.

(Continúa a la página 176.)

Rambla del Mitj, n.º 20, Llibreria Espanyola.

LOPEZ

ANUNCIOS

LOPEZ

TRATA DE BLANCAS

NOVELA SOCIAL, original de EUGENIO ANTONIO FLORES

Forma esta interesantísima obra un tomo en 8.º de más de 300 páginas, con una cubierta al cromo, por Ptas. 3.

ROMANCES DE CORTE Y VILLA

por FRANCISCO GRAS Y ELIAS
Y UN PRÓLOGO DE
D. FEDERICO SOLER (SERAFÍ PITARRA)

Ilustrados por DIEGUEZ, GOMEZ SOLER y VAZQUEZ

Un tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

F. SALAZAR QUINTANA

Con una carta-prólogo de

POESIA DEL PORVENIR

D. FRANCISCO PI Y MARGALL

ILUSTRADA POR F. GOMEZ SOLER

Un tomo en 8.º con una preciosa cubierta al cromo del inteligente dibujante M. MOLINÉ. Precio: Ptas. 2'50.

LA LUCHA POR LA EXISTENCIA

por ALFONSO DAUDET

DRAMA EN CINCO ACTOS Y SEIS CUADROS — VERSION CASTELLANA DE H. GINER DE LOS RIOS

con preciosos grabados intercalados en el texto

Ptas. 4.

¡FLOR DE UN DIA!

NOVELA BASADA EN EL DRAMA DE SU MISMO TÍTULO
POR D. MANUEL ANGELON.—Ptas. 3.

ESPINAS DE UNA FLOR... SEGUNDA PARTE DE ¡FLOR DE UN DIA!

Novela inspirada en el drama de su mismo título, por D. MANUEL ANGELON

Ptas. 3.

Biblioteca Económica Filosófica

SCHOPENHAUER

2 tomos, Ptas. 1.

Biblioteca del Siglo XIX

ABELARDO Y ELOISA

Un tomo, Ptas. 0'50.

GRANADA Y SEVILLA

por D. SALVADOR RUEDA

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

POESÍAS FESTIVAS Y SATÍRICAS

DE

VICENS GARCÍA

RECTOR DE VALLFOGONA

Ilustradas per J. PELLICER MONSENY

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

FREDERICH SOLER (Serafi Pitarra)

NITS DE LLUNA

PRÓLECH

DIBUIXOS

DE

DE

VALENTÍ ALMIRALL

J. LLUIS PELLICER

Preu 2 pessetas.

ALGO

COLECCION DE POESÍAS

DE

J. M.ª BARTRINA

ilustradas por

JOSÉ LUIS PELLICER

Ptas. 3.

ENSENYANSA SUPERIOR

JUGUET CÒMICH, EN UN ACTE Y EN VERS

PER C. GUMÀ

Estrenat últimament ab éxit extraordinari

Preu: UNA pesseta.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, o bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

¡Vaya una lluna de mel!
Perque ells passarán lluna de mel com tots los que 's casan.
Sols que la sèva lluna serà la que 'ls pronóstichs designan ab lo nom de *lluna vella*

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Ro sa-da.*
2. ID. 2.ª—*Ca-rre-tas.*
3. ANAGRAMA.—*Caixal-Calaix.*
4. MUDANSA.—*Ras-Res-Ris-Ros.*
5. CONVERSA.—*Cabrera.*
6. TRENCA-CLOSCAS.—*El terremoto de la Martinica.*
7. GEROGLÍFICH.—*Una ma renta l' altra, y las dos la cara.*

XARADAS.

1.
Avuy per avuy fa un any
que un drama dels de primera

EN CAMÍ DE FERSE HOME.

Dilluns que vé ha de posarse á aprenent de carboné...
¿No es vritat que aquesta cara li escaurá d' alló més bè?

dessota una *hu-tercera*
prenia increment, en dany
de la pobra Miquelona,
filla gran de la Florencia:
víctima de sa ignocencia
caygué en la *tersa-segona*
á n' á la *tercera* unida,
quals resultas, per son mal,
sigueren lo ser *total*
per primer cop en sa vida.

SARÉVILO.

II.

Part del cos es de segú,
hu.
Invertit abruga 'l *cos,*
dos.
Animal molt fidel es,
tres.

Lector, no barrinis més
lo *total* de ma *xarada,*
puig es ball que molt agrada
la *prima-segona-tres.*

J. M.ª BERNIS.

ANAGRAMA.

Un *tot* dona un *tot* á casa
y 's quedá *tot* lo cap d' ase.

J. TERRY.

MUDANSA.

La *Tot* simpática noya,
y que á més es molt *total,*
la va conquistá 'n Marsal
dantli de flors una toya.
Mes com ell es tan baboya
y dels rals pot disposá,
en la *tot* se va assentá
pensant que tot eran guanys,
pró fou la *tot* dels companys,
puig va perdre; ¡Net y clá!

JOSEPH ABRIL.

TRENCA-CLOSCAS.

PROU 'N GIL ES DE CALAF.

Combinar las lletres de modo que fermin lo nom de una població catalana.

SALDONI DE VALLCARCA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 — Ciutat de Fransa.
- 3 3 4 1 6 5. — Carrer de Barcelona.
- 1 3 4 7 5. — Poble de Catalunya.
- 7 5 6 7. — " "
- 7 1 3. — Planeta
- 3 5. — Musical.
- 6 — Consonant.
- 4 2. — Mineral.
- 6 5 7. — Part del cos humá.
- 2 1 7 5. — Nom de dona.
- 3 3 5 6 5. — Plassa de Barcelona.
- 1 2 4 6 7 4. — Provincia espanyola.
- 3 3 5 6 7 1 3. — En los llits.
- 3 3 5 6 7 5. — Poble de Catalunya.
- 7 5 2 2 1. — Los cassadors ne gastan.
- 5 7 5 7. — Carrer de Barcelona.
- 5 3 5. — Part animal.
- 1 7 — Fiera.
- 4 — Vocal.
- 2 4 — Musical.
- 2 3 3 — Moneda
- 1 2 5 6 — Ciutat africana.
- 7 1 2 2 5 — A las platxas n' hi ha.
- 3 4 1 6 1 2 — Nom de dona.
- 3 3 4 2 1 5 6. — Poble de Catalunya.

CÓ FA.

GEROGLÍFICH.

∴ +
+ 3

—
NO
i i i

PEPÓNIDE.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.